

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego w 2016 roku

W roku 2016 Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego liczyło 506 członków zrzeszonych w 20 oddziałach.

Realizując działania statutowe, Towarzystwo prowadziło działalność trojakiemu rodzaju: 1) organizacyjną, 2) popularyzatorską, 3) wydawniczą.

Ad 1) Działalność organizacyjna

Liczba członków Towarzystwa wynosiła 506 osób i spadła w stosunku do 2015 roku o 7 osób. Obecnie Oddziały mają swoje siedziby w Bydgoszczy (25 członków), Cieszynie (9), Częstochowie (10), Gdańsku (37), Gorzowie Wielkopolskim (16), Katowicach (66), Kielcach (15), Krakowie (76, w tym członkowie z innych regionów kraju, nie zrzeszeni w oddziałach terenowych), Lublinie (22), Łodzi (14), Olsztynie (17), Opolu (10), Poznaniu (41), Rzeszowie (15), Szczecinie (13), Toruniu (23), Wałbrzychu (20), Warszawie (47), Wrocławiu (14), Zielonej Górze (16). W roku 2016 powołano również Koło Miłośników Żywego Słowa przy Oddziale warszawskim. Ponadto działa koło terenowe TMJP w miejscowości Skoki (województwo wielkopolskie), podległe Oddziałowi poznańskiemu.

3 grudnia 2016 r. odbyło się w Krakowie Walne Zgromadzenie członków TMJP, na którym wybrano nowe władze w składzie:

1. Zarząd Główny: przewodniczący – prof. dr hab. Bogusław Dunaj, wiceprzewodniczący – prof. dr hab. Piotr Żmigrodzki, skarbnik – dr hab. Kazimierz Sikora, zastępca skarbnika – mgr Szymon Seweryn, sekretarz – dr Jakub Bobrowski, zastępca sekretarza – dr Monika Biesaga; członkowie: dr Ewa Biłas-Pleszak, prof. dr hab. Maciej Mączyński, dr hab. Ewa Młynarczyk, prof. UP, prof. dr hab. Walery Pisarek, prof. dr hab. Renata Przybylska, dr hab. Alicja Pstyga, prof. UG, prof. dr hab. Małgorzata Świącicka.
2. Główna komisja rewizyjna: przewodnicząca – prof. dr hab. Elżbieta Mańczak-Wohlfeld; dr hab. Zofia Cygal-Krupa; dr hab. Alicja Witalisz.
3. Sąd koleżeński: przewodniczący – prof. dr hab. Bogusław Skowronek; sekretarz – dr hab. Bogumił Ostrowski, prof. IJP PAN; członkowie: dr hab. Magdalena Czachorowska, prof. UKW, prof. dr hab. Włodzimierz Gruszczyński, prof. dr hab. Kazimierz Ożóg, dr Katarzyna Sujkowska-Sobisz, dr hab. Lucyna Warda-Radys, prof. UG.

Przegłosowano także poprawki do statutu i nadano godność członków honorowych Towarzystwa profesorom: Krystynie Kowalik Janowi Miodkowi, Bogdanowi Walczakowi, Jerzemu Reichanowi.

Ad 2) Działalność popularyzatorska

A. Konferencje naukowe i popularnonaukowe organizowane lub współorganizowane przez Towarzystwo

Zarząd Główny:

1. 21-23 IX 2016 – XX Międzynarodowa i Ogólnopolska Konferencja Onomastyczna „Onomastyka – Neohumanistyka – Nauki Społeczne”; współorganizatorzy: Pracownia Onomastyki Instytutu Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Polska Akademia Umiejętności.

Oddział w Bydgoszczy:

2. 29 II 2016 – sesja popularnonaukowa *Wokół gwary bydgoskiej*, zorganizowana przez prof. dra hab. Andrzeja S. Dyszaka (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Oddział Bydgoski Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego).

Oddział w Gdańsku:

3. 20-21 X 2016 – międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza”, na temat „Frazeologia z perspektywy językoznawcy i tłumacza”. Liczba wygłoszonych referatów: 49. Liczba uczestników ogółem: 120. Organizatorzy: Katedra Językoznawstwa Wschodniosłowiańskiego i Translatoryki Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UG oraz Oddział Gdański Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego, pod patronatem Sekcji Frazeologicznej Komitetu Językoznawstwa PAN

Oddział w Katowicach:

4. 22, 25, 29 II 2016 – II Festiwal Języka Ojczystego, zorganizowany z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego; 2 wykłady otwarte i gra edukacyjna dla uczniów; współorganizatorzy: CINI BA, Instytut Języka Polskiego UŚ, Stowarzyszenie Przyjaciół Instytutu Języka Polskiego UŚ „Via Linguae”;
5. 2 III 2016 – III interdyscyplinarna konferencja naukowa pt. „Autopromocja, autoprezentacja, wizerunek w mediach masowych. Teoria i praktyka”; 16 referatów (słuchaczami byli studenci i pracownicy UŚ oraz inni zainteresowani); współorganizator: Instytut Języka Polskiego UŚ;

Oddział w Krakowie:

6. 9-10 V 2016 – współorganizacja Ogólnopolskiej Konferencji Historycznojęzykowej „W kręgu dawnej polszczyzny II” – Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
7. 20-21 X 2016 – współorganizacja Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Epistolografia w dawnej Rzeczypospolitej (do XIX wieku)”, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie;
8. 7-8 XII 2016 – współorganizacja Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Dawna i współczesna kultura funeralna z cyklu Dialog z Tradycją IV”, Instytut Filologii Polskiej, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie.

Oddział w Opolu:

9. 6-7 IV 2016 – konferencja „Kulturowo-językowy obraz Śląska”; liczba referatów: 28, liczba uczestników: ok. 40; współorganizator: Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Opolskiego.

Oddział w Szczecinie:

10. 1-3 VI 2016 – Pobierowo, ogólnopolska, interdyscyplinarna konferencja na temat „Współczesny i dawny obraz dziecka w kulturze, języku, literaturze”; liczba referatów: 60, liczba uczestników: 63; współorganizator: Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Szczecińskiego;
11. 17-18 VI 2016 – Pobierowo, ogólnopolska konferencja naukowa „Kulturowe konteksty języka 2”; liczba referatów: 36, liczba uczestników: 41; współorganizator: Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Szczecińskiego.

Oddział w Wałbrzychu:

12. 20-21 V 2016 – Świebodzice, sesja popularnonaukowa w ramach Dni Kultury Regionalnej w Świebodzicach, temat: „Szlachetne zdrowie - o sposobach wartościowania na przykładzie wybranych tekstów z kanonu lektur szkolnych”; liczba wygłoszonych referatów: 11, liczba uczestników ogółem: 64 osoby; współorganizator: Publiczny Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych z Oddziałami Integracyjnymi w Świebodzicach.

B. Otwarte i środowiskowe spotkania z odczytami

Zarząd Główny:

W ramach dwóch cykli spotkań: *Lunch z humanistyką cyfrową* oraz *Hortus Deliciarum. Wokół średniowiecznego tekstu*, organizowanych przez Towarzystwo we

współpracy z Instytutem Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, odbyły się następujące odczyty:

1. 15 I 2016 – Anna Maria Wasyl, *Późnoantyczny elegik Maksymian, (prawie) nieznanymi twórcą dewizy Uniwersytetu Jagiellońskiego*;
2. 15 IV 2016 – Joanna Fronska, *Tradycja i innowacja. Badania nad rękopisami średniowiecznymi w erze cyfrowej*;
3. 24 VI 2016 – Magdalena Łanuszka, *Dekoracje piętnastowiecznego rękopisu „Powieści o Róży” przechowywanego w Bibliotece Czartoryskich w Krakowie (Ms. Czart. 2920 IV)*;
4. 14 X 2016 – Włodzimierz Gruszczyński, *Od ZX Spectrum do Jasnopisu*;
5. 4 XI 2016 – Jarosław Lipszyc, *Projekt wolnelektury.pl*;
6. 18 XI 2016 – Bartosz Awianowicz, Paweł Gancarczyk, *Petrus Wilhelmi de Grudencz (1392–po 1452) – między muzyką i poezją*;
7. 25 XI 2016 – Paweł Swoboda, *Wykorzystanie metod stylometrycznych w badaniu dystrybucji geograficznej imiennictwa w Polsce*;
8. 12 XII 2016 – Łukasz Kozak, *Średniowiecze w sieci. Od digitalizacji do lajków*.

Oddział w Bydgoszczy:

9. 11 I 2016 – Krzysztof Kołatka, *Gwara jako komponent tożsamości regionalnej mieszkańców Krajny*;
10. 24 X 2016 – Marta Ginther-Jakubczak, *Nazwy firmowe ulicy Gdańskiej w dwudziestoleciu międzywojennym w Bydgoszczy*.

Oddział w Cieszynie:

11. 19 X 2017 – Robert Mrózek, *Kategorialne wyznaczniki subsystemów onimicznych*;
12. 19 X 2017 – Małgorzata Bortliczek, *Słowa znaczą. Słowa wyglądają. Słowa (się) sprzedają*;
13. 19 X – Izabela Łuc, *Nazwy własne w komunikacji medialnej*.

Oddział w Częstochowie:

14. 25 I 2016 – Maria Lesz-Duk, *Uwagi o rekcji przymiotników w dawnej polszczyźnie*;
15. 20 IV 2016 – Dorota Suska, *Świadomość normy frazeologicznej współczesnych Polaków*;

16. 25 X dr 2016 – Violetta Jaros, *Wybrane zachowania grzecznościowe w dziewiętnastowiecznej polszczyźnie nieoficjalnej na podstawie listów Joachima Lelewela*;
17. 9 XII 2016 – Renata Bizior, *O nowoczesności języka Jędrzeja Kitowicza na podstawie jego prozy i listów*;

Oddział w Gdańsku:

18. 16 I 2016 – Aneta Lica, *Nieautentyczne leksykalnie antroponimy w „Starej baśni” Józefa Ignacego Kraszewskiego*;
19. 16 I 2016 – Andrzej Chludziński, *Obce nazwy geograficzne na Pomorzu*;
20. 25 II 2016 – Izabela Kępka, *Niebo i piekło językiem malowane w „Tragedii o bogaczu i Łazarzu”*;
21. 25 II 2016 – Lucyna Warda-Radys, *Stylizacja w „Śpiewaj ogrody”*;
22. 3 III 2016 – Edward Jakiel, *Liturgie w literaturze. Na wybranych przykładach polskiej poezji religijnej przełomu XIX i XX wieku*;
23. 3 III 2016 – Sylwia Rzedzicka, *Czy słowniki są wiarygodnym źródłem wiedzy historycznej? Na podstawie słownictwa gier z piłką*;
24. 7 IV 2016 – Aneta Lewińska, *O wybranych problemach językowych w nauczaniu cudzoziemców*;
25. 7 IV 2016 – Zenon Lica, *Nazwiska polskie genetycznie niemieckie utworzone od przezwisk charakteryzujących wygląd zewnętrzny*;
26. 12 V 2016 – Dagmara Maryn-Stachurska, *O wybranych przymiotnikowych wykładnikach zgodności z normą*;
27. 12 V 2016 – Joanna Ginter, *Co w roku w 2016 obowiązuje w pisowni polskiej? Przegląd zmian wprowadzonych w IV wydaniu WSO*;
28. 2 VI 2016 – Hanna Makurat, *W jakim zakresie tłumacz tekstów z języka polskiego na kaszubszczyznę jest pośrednikiem między kulturami?*;
29. 2 VI 2016 – Tatiana Siniawska-Sujkowska, *Przekład specjalistyczny w Rosji i w Polsce*;
30. 13 X 2016 – Alicja Pstyga, *Z problemów dydaktyki przekładu: kompetencja komunikacyjna i kulturowa, motywacja jednostek tekstowych*;
31. 13 X 2016 – Lucyna Warda-Radys, *Indywidualizacja języka bohaterów jako element charakterystyki postaci w powieści H. Sienkiewicza "W pustyni i w puszczy"*;

32. 15 XII 2016 – Aneta Lewińska, *Nauczanie języka polskiego - "nowa gdańska tradycja"*;

33. 15 XII 2016 – Andrzej Chludziński, *Motywy biblijne w nazewnictwie geograficznym Pomorza Wschodniego*.

Oddział w Gorzowie Wielkopolskim:

34. 22 IV 2016 – Franciszek Pilarczyk, *Elementarz. Książka przed książką*.

Oddział w Katowicach:

35. 5 IV 2016 – Danuta Krzyżyk, *Nasze nazwiska – historia i współczesność* (IX Liceum Ogólnokształcące im. Henryka Sienkiewicza w Katowicach);

36. 18 IV 2016 – Danuta Krzyżyk, *Przeczytać, zrozumieć, napisać – proces tworzenia udanego tekstu* (II Liceum Ogólnokształcące im. Emilii Plater w Sosnowcu);

37. 6 XII 2016 – Mirosława Siuciak, *Mowa śląska jako dziedzictwo i środek komunikacji* (Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Gustawa Morcinka w Rudzie Śląskiej).

Oddział w Kielcach:

Nie wykazano odczytów.

Oddział w Krakowie:

38. 12 I 2016 – Ewelina Grześkiewicz, *Wprowadzenie do badań nad polszczyzną mieszkańców Orzysza*;

39. 16 II 2016 – Aleksander Zajda, *O słownictwie staropolskim*;

40. 15 III 2016 – Patryk Białczak, w zastępstwie Aleksandry Skórzak, *Dialektologiczna Fonoteka Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego*;

41. 19 IV 2016 r. – Maciej Eder, Joanna Duska, *Wydanie sejmowe „Dzieł wszystkich” Jana Kochanowskiego po latach. Uwagi o kontynuacji*;

42. 17 V 2016 – Ewa Horyń, *Historia górnictwa solnego utrwalona w nazwach ulic Bochni i Wieliczki*;

43. 14 VI 2016 – Jadwiga i Maciej Mączyńscy, *Béły hłopy przy sile i przy chuci – Wojciecha Brzezi portrety dawnych górali*;

44. 18 X 2016 – Elżbieta Mańczak Wohlfeld, *Polityka językowa w Polsce*;

45. 15 XI 2016 – Zofia Kubiszyn-Mędrala, *O „Księżde nazwisk osobowych wszystkich ziem polskich” Wacława Rolicz-Liedera*;

46. 13 XII 2016 – Katarzyna Konczewska, *Sytuacja językowa na Grodzieńszczyźnie*.

Oddział w Lublinie:

47. 14 III 2016 – Marta Nowosad-Bakalarczyk, *Systemowe wykładniki parametryzacji świata we współczesnej polszczyźnie (Wykładniki liczenia i liczby)*;
48. 17 V 2016 – Joanna Szadura, *Rozumienie KATEGORII w filozofii i w lingwistyce*;
49. 17 X 2016 – Jerzy Bartmiński, *O aktualnych zadaniach etnolingwistyki*.

Oddział w Łodzi:

50. 1 XII 2016 – spotkanie z Rafałem Zarębskim, poświęcone onomastyce pt. „Olga, Brajan, Borys – A Ty, jak masz na imię?”.

Oddział w Olsztynie:

51. 6 XII 2016 – Arkadiusz Dudziak, *Próba rekonstrukcji systemu wartości generacji żołnierzy wyklętych na podstawie aksjolingwistycznej analizy relacji pamiętnikarskich kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok”*.

Oddział w Opolu:

52. 25 XI 2016, Danuta Lech-Kirstein, *Uczciwa perswazja*;
53. 25 XI 2016, Marzena Makuchowska, *Podstawy etyki słowa*;
54. 30 XI 2016, Anna Tabisz, *Polska grzeczność językowa*.

Oddział w Poznaniu:

Zorganizowano 7 odczytów (bliższych informacji nie podano).

Oddział w Rzeszowie:

55. 28 IV 2016 – Wioletta Kochmańska, *Istotne dla najemcy? Kilka uwag o strukturze ogłoszeń działu „Mam do wynajęcia”*;
56. 13 V 2016 – Kazimierz Ożóg, *Wpływ kultury żydowskiej na język polski*;
57. 10 VI 2016 – Stanisław Ożóg, *Wokół słowa poetyckiego*;
58. 29 XI 2016 – Maria Wojtak, *Wielogłosowość komunikacyjna we współczesnej prasie*.

Oddział w Szczecinie:

59. 2 III 2016 – Agnieszka Szczaus, *Jak interpretować teksty archaizowane?*;
60. 4 III 2016 – Agnieszka Szczaus, *Archaizacja tekstu (na przykładzie „Ksiąg Jakubowych” Olgi Tokarczuk)*;
61. 4 III 2016 – Dorota Kozaryn, *Poprawność języka w Internecie*;
62. 19 IX 2016 – Leonarda Mariak, *Sienkiewicz prywatnie*;
63. 19 IX 2016 – Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, *Skąd się biorą frazeologizmy?*;
64. 19 IX 2016 – Piotr Wojdak, *Zapożyczenia niemieckie w polszczyźnie – historia i współczesność*;

- 65. 27 X 2016 – Jolanta Ignatowicz-Skowrońska, *Kwestie dyskusyjne w opisie nowych jednostek frazeologicznych pochodzących z języków obcych*;
- 66. 1 XII 2016 - Ewa Pajewska, *Siła oddziaływania dyskursu gospodarczego na rozpowszechnienie się nowej leksyki odnoszącej się do procesu starzenia się społeczeństwa na przykładzie przymiotnika „srebrny”*;
- 67. 10 XII 2016 – Dorota Kozaryn, *Czym jest etyka języka? Kilka uwag ogólnych*;
- 68. 10 XII 2016 – Ewa Kołodziejek, *Jak osiągnąć komunikacyjne szczęście? O fortunności i niefortunności wypowiedzi*;
- 69. 10 XII 2016 – Ewa Pajewska, *Media a etyka zachowań językowych*.

Oddział w Toruniu:

Nie wykazano odczytów.

Oddział w Wałbrzychu:

- 70. 14 III 2016 – Małgorzata Chojda-Ozga, *Transgeniczne strachy – o popularyzacji wiedzy biotechnologicznej*;
- 71. 17 X 2016 – Małgorzata Chojda-Ozga, *Kłopoty ze związkami. Poprawność relacji między elementami zdania*;
- 72. 5 XI 2016 – Rafał Urbański, *Skuteczność wypowiedzi a inne kryteria poprawności językowej*;
- 73. 19 XI 2016 – Rafał Urbański, *Innowacje językowe, czyli o tym, co jest dopuszczalne w gwarze środowiskowej pracowników zakładów produkcyjnych Toyoty*;
- 74. 3 XII 2016 – Rafał Urbański, *O grzeczności i sprawnej komunikacji*;
- 75. 29 VI 2016 – Krystyna Pac-Marcinkowska, *Sposoby doskonalenia kompetencji językowych ucznia. Planujemy współpracę z Dolnośląską Siecią Szkół Wspierających Uzdolnienia*;
- 76. 29 VI 2016 – Józef Jaworski, *Monografia jako praca naukowa - struktura, dobór tematyki i dokumentów, instrumentarium językowe (na podstawie książki monograficznej: Język publicystyki okresu powstania kościuszkowskiego)*.

Oddział w Warszawie:

- 77. 21 I 2016 – Zygmunt Saloni, *O Słowniku gramatycznym języka polskiego*;
- 78. 18 II 2016 – Anna Kozłowska, *Czy on »ciemno pisał«, czy my »ciemno czytamy«? O języku Cypriana Norwida*;

79. 17 III 2016 – Sebastian Żurowski, *Czy Iwan ciężko pracuje i szybko biega? O czasownikach typu »zaiwaniać«*;
80. 21 IV 2016 – Laura Polkowska, *Strategie i techniki perswazyjne w debacie nad Trybunałem Konstytucyjnym*;
81. 19 V 2016 – Anna Zielińska, *O językach i tożsamościach w regionie lubuskim (Czy na zachodzie Polski mówi się »najczystsza« polszczyzną?)*;
82. 16 VI 2016 – Grażyna Majkowska, *Najnowsza warstwa frazeologii we współczesnej polszczyźnie*;
83. 17 XI 2016 – Ewa Koziół-Chrzanowska, *O przydatności wyszukiwarki obrazów Google w pracy leksykografa – możliwości i ograniczenia*;
84. 15 XII 2016 – Ewa Dzięgiel, *Zmienne losy przymiotników sowiecki i radziecki w polskojęzycznej prasie wydawanej na Ukrainie sowieckiej w latach 20. i 30. XX wieku.*

Oddział we Wrocławiu:

85. 23 III 2016 – Jan Miodek, *Rzeczywistość ekonomiczno-gospodarcza w języku polskim po 1989 roku*;
86. 11 V 2016 – Iwona Bartoszewicz, *Retoryka a językoznawstwo – razem czy jednak osobno?*; odczyt otwarty.

Oddział w Zielonej Górze:

87. 29 II 2016 – Joanna Gorzelana *O biblizmach w polszczyźnie* (Zespół Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze);
88. 5 III 2016 – Krzysztof Maćkowiak, *Językowe środki kreacji podziemia niepodległościowego w prasie komunistycznej* (Muzeum w Gostyniu);
89. 1.04.2016 – Joanna Gorzelana, *Archaizacja w powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza* (Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Banacha w Żaganii);
90. 5 IV 2016 – Krzysztof Maćkowiak, *Czy w monarchii wczesnopiastowskiej istniał obrządek rzymsko-słowiański?* – wykład podczas konferencji popularnonaukowej na temat chrztu Polski, Liceum Ogólnokształcące w Gostyniu;
91. 4 V 2016 – Magdalena Hawrysz, *O języku i tożsamości dla pracowników Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze*;

92. 2 VI 2016 – Joanna Gorzelana, *Sposoby archaizacji w powieściach historycznych Henryka Sienkiewicza* (wykład dla uczestników konkursu historycznoliterackiego *Henryk Sienkiewicz. W 170. rocznicę urodzin i 100. rocznicę śmierci*);
93. 10 VI 2016 – Magdalena Hawrysz, *Korzenie mowy nienawiści* (I LO w Zielonej Górze)
94. 26 IX 2016 – Irmina Kotlarska, *Jak dawniej uczono (się) języka angielskiego w Polsce* (Zespół Szkół Zawodowych w Wolsztynie);
95. 17 XI 2016 – Magdalena Hawrysz, *Rzecz o kulturze języka* (Zespół Szkół Zawodowych w Wolsztynie);
96. 18 XI, 7 XII, 9 XII, 16 XII 2016 – Monika Kaczor, wykład z etyki słowa dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Edwarda Dembowskiego w Zielonej Górze, którzy przystąpili do Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

C. Poradnictwo językowe (internetowe lub telefoniczne) prowadziły oddziały w Cieszynie, Częstochowie, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Zielonej Górze.

D. Warsztaty, szkolenia itp.

Oddział w Bydgoszczy: współorganizacja cyklu czwartkowych wykładów „Horyzonty Współczesnej Polonistyki II”, Wykłady z warsztatami dla młodzieży szkolnej z okazji Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego i Święta Słowa w Pałacu Młodzieży w Bydgoszczy, wykłady dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku, wykłady dla maturzystów;

Oddział w Gdańsku: wspólnie z Collegium Marianum zorganizowano XIII Powiatowy Konkurs Ortograficzny w Pelplinie; **Oddział w Katowicach:** pogadanki radiowe o współczesnej polszczyźnie w Radiu Katowice, udział członków Oddziału w różnych konkursach ortograficznych, recytatorskich, gawędziarskich i innych – w funkcji jurorów, współorganizatorów, autorów dyktand; **Oddział w Krakowie:** udział w jury konkursów ortograficznych i innych o charakterze językoznawczym, wykłady dla uczniów szkół różnego szczebla; **Oddział w Olsztynie:** warsztaty w ramach projektu „Czwartki z Humanistyką” na Wydziale Humanistycznym UWM, warsztaty dla uczniów klas maturalnych w ramach projektu „Zakuwanie na Humanie”, warsztaty z logopedii artystycznej, warsztat *Poradnia językowa – poprawna polszczyzna w praktyce* w ramach uczelnianego święta Dzień Otwarty, warsztaty z dykcji i emisji głosu w ramach XIV

Olsztyńskich Dni Nauki i Sztuki, warsztaty dla nauczycieli języka polskiego jako obcego w Mińsku i Kaliningradzie, warsztaty z kultury języka polskiego dla studentów odbywających praktyki w Wydawnictwie UWM; **Oddział w Rzeszowie:** nagrywanie i wydawanie płyt CD: kontynuacja cyklu „Poeci Podkarpacia” oraz „Literatura polska i obca”; prezentowanie programów artystycznych (poezji, prozy, monodramów i etiud recytatorskich) w szkołach, domach kultury i bibliotekach województwa podkarpackiego w Rzeszowie, Mielcu, Leżajsku i Przemyślu; **Oddział w Szczecinie:** Ewa Kołodziejek – cotygodniowy felieton z cyklu „Językowa corrida” w „Kurierze Szczecińskim”, II Dyktando Uniwersyteckie; **Oddział w Toruniu:** warsztaty „Polska mowa poznana od nowa” przeprowadzone w ramach 16. Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki; konkurs na najśmieszniejsze polskie słowo zorganizowany wśród uczestników *Letniej Szkoły Kultury i Języka Polskiego dla Cudzoziemców* na UMK; popularyzowanie wiedzy o języku polskim za pośrednictwem bloga <https://lingwistykapraktyczna.wordpress.com>; **Oddział w Wałbrzychu:** kontynuacja zajęć warsztatowych dla uczniów świebodzińskich szkół: *Bliżej ojczyzny polszczyzny* oraz *„Język Polski” przybliżony, czyli analiza wybranych artykułów*; warsztaty ortograficzne, poradnictwo w zakresie poprawności językowej dla świebodzińców, współpraca przy redagowaniu tekstu V Świebodzińskiego Dyktanda; multimedialne zajęcia warsztatowe dla nauczycieli i uczniów w ramach Dni Kultury Regionalnej w Świebodzińcach, udzielanie porad językowych, korekta artykułów (redagowanych przez nauczycieli i uczniów) do prasy lokalnej i zamieszczanych na stronach internetowych szkół; **Oddział w Warszawie:** Prowadzenie Koła Miłośników Żywego Słowa (otwarte konsultacje emisjno-logopedyczne, samokształceniowe warsztaty z emisji głosu); **Oddział we Wrocławiu:** prowadzenie przez Jana Miodka cotygodniowej rubryki „Rzecz o języku” w „Gazecie Wrocławskiej”, programu „Słownik polsko@polski” na antenie TVP Polonia, audycji na antenie TVP: „Polska z Miodkiem”; **Oddział w Zielonej Górze:** Konsultacje językowe związane z wydawnictwem Muzeum w Gostyniu i Muzeum bł. Edmunda Bojanowskiego w Grabonogu warsztaty dla uczniów szkół podstawowych z kreatywnego pisania pt. „Mam smaka na maka” w ramach Dni Nauki na Uniwersytecie Zielonogórskim warsztaty dla nauczycieli języka angielskiego na temat najstarszych polskich podręczników do nauki języka angielskiego przeprowadzone podczas konferencji organizowanej przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Nauczycieli Języka Angielskiego w Polsce.

E. Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami (szkoły wyższe, licea, gimnazja, szkoły podstawowe, kuratoria, inne towarzystwa naukowe, biblioteki, teatry, miejscowe środki masowego przekazu itp.)

Zarząd Główny we współpracy z Wydziałem Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kołem Naukowym Językoznawców Studentów UJ im. M. Karasia, Kołem Naukowym Metodyki Polonistycznej UJ, Stowarzyszeniem Polonistów oraz Fundacją na Rzecz Muzeum Języka Polskiego przeprowadził II Dyktando Krakowskie 6 marca 2016 r., a także objął patronatem honorowym obchody Miesiąca Języka Ojczystego; **Oddział w Bydgoszczy:** współpraca z liceami bydgoskimi, Akademią Sztuk Wszelakich w Bydgoszczy; z Telewizją Bydgoską; **Oddział w Cieszynie:** współpraca z Wydziałem Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie; z wybranymi szkołami podstawowymi, gimnazjalnymi i średnimi; z Towarzystwem Pedagogiki Filozoficznej im. B.F. Trentowskiego; **Oddział w Częstochowie:** współpraca ze szkołami gimnazjalnymi i ponadgimnazjalnymi, lokalnymi mediami, Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza, Samorządowym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Mykanowie; **Oddział w Gdańsku:** wspólnie z Collegium Marianum zorganizowano XII Powiatowy Konkurs Ortograficzny; **Oddział w Gorzowie Wielkopolskim:** współpraca z Akademią im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, IV Liceum Ogólnokształcącym im. T. Kotarbińskiego w Gorzowie Wielkopolskim, Towarzystwem Literackim im. A. Mickiewicza – Oddział w Gorzowie Wielkopolskim, Oddziałem Lubuskim Telewizji Polskiej, Wojewódzką i Miejską Biblioteką Publiczną w Gorzowie Wielkopolskim, Polsko-Niemieckim Instytutem Badawczym w Słubicach, Archiwum Państwowym w Gorzowie Wielkopolskim, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich – Oddział w Gorzowie Wielkopolskim; **Oddział w Katowicach:** współpraca z IX Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza w Katowicach, IV Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Chorzowie, I Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Smolenia w Bytomiu, II Liceum Ogólnokształcącym im. Emilii Plater w Sosnowcu, Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 2 im. Gustawa Morcinka w Rudzie Śląskiej, I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Suchoj Beskidzkiej, Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Katowicach, Gimnazjum nr 2 w Bytomiu, Szkołą Podstawową nr 37 im. Karola Grzesika w Chorzowie, Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Paniówkach; ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UŚ; z Polskim Towarzystwem Językoznawczym, Radą Języka Polskiego, Komitetem Językoznawstwa PAN, Instytutem Języka Polskiego Uniwersytetu Śląskiego, Stowarzyszeniem Przyjaciół

Instytutu Języka Polskiego UŚ „Via Linguae” Górnośląskim Towarzystwem Genealogicznym „Silius Radicum”, Centrum Informacji Akademickiej i Biblioteką Akademicką (CINiBA) w Katowicach; z Radiem Katowice, Pałacem Młodzieży w Katowicach, Miejską Biblioteką Publiczną w Mysłowicach, Biblioteką Miejską w Imielinie, Miejską Biblioteką Publiczną w Dąbrowie Górniczej; z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Stryszawie, Urzędem Gminy w Stryszawie i Starostwem Powiatowym w Suchoj Beskidzkiej; **Oddział w Kielcach:** wykłady dla licealistów w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach oraz w ramach finału IV Świętokrzyskiego Turnieju Językowego (Wzgórze Zamkowe w Kielcach); **Oddział w Krakowie:** współpraca ze szkołami różnego szczebla w Krakowie i Tarnowie oraz miejscowościach okolicznych, współpraca z bibliotekami; **Oddział w Lublinie:** współpraca z Komitetem Olimpiady Literatury i Języka Polskiego – juror w zakresie wiedzy o języku; z rozgłośnią „Radio Lublin”, audycje poświęcone sprawom języka; współpraca ze szkołami Lublina i regionu – akcja „Pogotowie maturalne 2016”, spotkania z uczniami szkół partnerskich; **Oddział w Łodzi:** przynależność do zespołu eksperckiego organizującego Ogólnopolską Olimpiadę Literatury i Języka Polskiego; współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi z województwa łódzkiego; z Uniwersytetem III Wieku; z Krajowym Ośrodkiem Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Warszawie; z lokalnymi mediami; **Oddział w Olsztynie:** współpraca z Zespołem Szkół Ogólnokształcących nr 3 w Szczytnie im. Jana Sobieskiego, I Liceum Ogólnokształcącym w Morągu, Zespołem Przedszkolno-Szkolnym w Stawigudzie, Uniwersytetem im. Iwana Franki Lwowie, Zespołem Szkół nr 2 oraz Zespołem Szkół nr 4 w Mławie, I Liceum Ogólnokształcącym w Olsztynie, VII Liceum Ogólnokształcącym w Olsztynie, I Liceum Ogólnokształcącym w Mrągowie, biblioteką multimedialną „Planeta 11” w Olsztynie; wywiady w „Gazecie Olsztyńskiej”, Teksty publicystyczne propagujące wiedzę o języku w czasopiśmie gminnym „Gazeta Gietrzwałdzka”; **Oddział w Opolu:** *Latający Uniwersytet* – odczyty i spotkania w szkołach podstawowych, gimnazjach i liceach województwa opolskiego; współpraca z organizacjami naukowymi, bibliotekami, Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Opolu oraz Miejskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli; **Oddział w Poznaniu:** z Okręgowym Komitetem Olimpiady Literatury i Języka Polskiego; ze szkołami podstawowymi, gimnazjami i liceami: organizowanie konkursów ortograficznych dla uczniów, odczyty z zakresu poprawności językowej; z Radiem „Merkury”; z Unią Wielkopolan; **Oddział w Rzeszowie:** z Uniwersytetem Rzeszowskim, z Instytutem Filologii Polskiej: zorganizowanie odczytów i wykładów dla studentów i pracowników polonistyki Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz środowiska

rzeszowskiego; z Polskim Radiem Rzeszów; z Komitetem Okręgowym Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Średnich; ze szkołami województwa podkarpackiego; z klubami kultury w regionie rzeszowskim i z bibliotekami województwa podkarpackiego; z Towarzystwem Miłośników Ziemi Mieleckiej im. Władysława Szafera oraz ze Stowarzyszeniem Twórców Kultury w Przemyślu, z Wojskiem Polskim; **Oddział w Szczecinie:** udział w jury Komitetu Okręgowego XLVI Olimpiady Literatury i Języka Polskiego, wykłady otwarte dla mieszkańców miasta pt. „Potyczki z polszczyzną” w Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie; **Oddział w Toruniu:** udział w pracach Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego; udział w pracach Komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego; współpraca z Towarzystwem Miłośników Miasta Bydgoszczy; z miejscowymi środkami masowego przekazu, m. in. redakcją dziennika „Nowości”, miesięcznika „Głos Uczelni” oraz rozgłośnią Polskiego Radia PIK; ze Szkołą Podstawową w Złotorii, z IV Liceum Ogólnokształcącym w Bydgoszczy; **Oddział w Wałbrzychu:** współpraca z nauczycielami przedmiotów humanistycznych świebodzickich, świdnickich i wałbrzyskich szkół średnich, gimnazjów oraz szkół podstawowych; kształcenie kompetencji językowych uczniów poprzez stosowanie metod, technik, narzędzi i środków z zakresu: biblioterapii, kultury żywego słowa (doskonalenie własnego programu zajęć) i storytellingu oraz współorganizowanie konkursów językowych, ortograficznych, literackich, artystycznych; poradnictwo językowe i metodyczne – wspieranie realizacji projektów edukacyjnych; z Teatrem Dramatycznym im. Jerzego Szaniawskiego, z Teatrem Lalki i Aktora w Wałbrzychu; z Miejską Biblioteką Publiczną w Świebodzicach; wałbrzyską filią Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu, Ośrodkiem Doradców Metodycznych przy Urzędzie Miasta, Wydziałami Edukacji, Kultury i Sportu w Urzędzie Miasta i Starostwie Powiatowym; Kuratorium Oświaty we Wrocławiu; Oddział w Warszawie: współpraca z Wydziałem Nauk Humanistycznych UKSW; **Oddział we Wrocławiu:** udział w komisji egzaminacyjnej XLVI Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Okręgu Wrocławskim; **Oddział w Zielonej Górze:** współpraca ze szkołami Zielonej Góry i okolic, Komitetem Okręgowej Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Zielonej Górze, Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego w Powiatowym Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i doskonalenia nauczycieli w Głogowie; wywiady i audycje w *TVP 3 Gorzów Wielkopolski, Radio Indeks*.

F. Współpraca z władzami terenowymi

Oddział w Częstochowie: współpraca z Urzędem Miasta Częstochowy – udział w pracach Zespołu ds. Nazewnictwa Miejskiego; **Oddział w Katowicach:** współpraca z Wydziałem Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego; **Oddział w Opolu:** współpraca z Urzędem Miasta w Opolu oraz Urzędem Wojewódzkim i Marszałkowskim w Opolu; **Oddział w Poznaniu:** wykłady z kultury języka urzędowego dla Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, współpraca z Urzędem Gminy w Skokach w powiecie wągrowieckim w zakresie doskonalenia języka kancelaryjno-urzędowego; **Oddział w Wałbrzychu:** wspieranie Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu i Urzędu Miejskiego w Świebodzicach w organizacji imprez kulturalnych.

G. Udział członków Oddziału w imprezach organizowanych na terenie danego miasta

Oddział w Bydgoszczy: XI Ogólnobydgoskie Dyktando *Chlubny jubileusz Bydgoszczy*; **Oddział w Gorzowie Wielkopolskim:** V Konkurs Poprawnej Polszczyzny „Liczyć się ze słowami”, konkurs „Czytanie warto zachodu”; **Oddział w Katowicach:** Bytom - XIX Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny (Gimnazjum i Liceum); Chorzów - XI Miejski Konkurs Ortograficzny, XXIV Chorzowski Konkurs Recytacji w Mowie Śląskiej; Dąbrowa Górnicza – IV Dąbrowskie Dyktando *Walka z bykami, czyli ortograficzna corrida*; Imielin – IV Powiatowy Konkurs Gwary Śląskiej *Jak to dawniej bywało*; Katowice – VI Międzyszkolny Konkurs Ortograficzny, VII Wszechstronny Konkurs Konesera Polszczyzny; Mysłowice – XVIII konkurs recytatorski w gwarze śląskiej *Śląska Ojczyzna Polszczyzna*; Paniówki – XV Gminny Konkurs Ortograficzny; Sucha Beskidzka – XV Powiatowe Dyktando Ortograficzne; **Oddział w Krakowie:** I Dyktando Skawińskie, Dzień Języka Ojczystego w Szkole Podstawowej (Nowa Wieś Szlachecka), II Limanowskie Dyktando; **Oddział w Łodzi:** XVI Festiwal Nauki, Techniki i Sztuki, Piknik Nauki, obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w Manufakturze; **Oddział w Opolu:** Konkurs Wiedzy o Języku Polskim, Wielkie Opolskie Dyktando; **Oddział w Rzeszowie:** udział w imprezach organizowanych przez środowisko wojskowe (Klub 21. Brygady Strzelców Podhalańskich), podkarpackie biblioteki i osiedlowe domy kultury; **Oddział w Toruniu:** Toruński Festiwal Nauki i Sztuki; **Oddział w Wałbrzychu:** Narodowe Czytanie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza (miejsce: Publiczny Zespół Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych z Oddziałami Integracyjnymi w Świebodzicach, MBP w Świebodzicach); wieczór autorski Małgorzaty Chojdy-Ozgi *Dobro powszednie* (miejsce: MDK w Świebodzicach, Teatr Dramatyczny im. Jerzego Szaniawskiego w Wałbrzychu); Konkurs

Historyczny „Złoty pociąg, czyli spotkanie z kulturą regionalną”; Konkurs Literacki „Młodzi twórcy, nowe ścieżki. Krótkie opowiadanie fantasy”; Konkurs Literacki „Dzieci baśnie piszą”; Konkurs Literacki „Pożeracze książek”; akcja „Listy do rówieśników z Czaczenii” (miejsce: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Świebodzicach, Społeczne Gimnazjum Akademickie w Świebodzicach); V Świebodzickie Dyktando *O Pióro Burmistrza Świebodzic*; Konkurs Pięknego Czytania „Zimowe pejzaże” (miejsce: Publiczny Zespół Szkół Integracyjnych w Świebodzicach); Szkolny Konkurs Mitologiczny; Międzyszkolny Konkurs Języka Polskiego; Jubileusz 30-lecia Szkoły Podstawowej nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Świdnicy (miejsce: Szkoła Podstawowa nr 4 im. Henryka Sienkiewicza w Świdnicy); X Regionalny Konkurs Plastyczno-Literacki „Moja Mama”; konkurs „Świebodzice – moja mała ojczyzna”; Konkurs Recytatorski Poezji Religijnej; Konkurs Recytatorski „Arka”; Konkurs Recytatorski „Pegazik” – warsztaty językowe dla uczestników; X Konkurs Wiedzy o Języku Polskim (miejsce: Zespół Szkół nr 5 w Wałbrzychu); **Oddział w Zielonej Górze:** organizacja na terenie biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego Dnia Języka Ojczystego (*Potyczki z Polszczyzną*) dla uczniów szkół regionu.

Ad 3) **Działalność wydawnicza**

A. Publikacje drukowane

Zarząd Główny prowadził działalność wydawniczą, wydając statutowe pismo Towarzystwa „Język Polski” (kwartalnik, ISSN 0021-6941). W roku 2016 wydano zeszyty 1, 2, 3, 4 o łącznej objętości 40 arkuszy wydawniczych. W roku sprawozdawczym nastąpiła zmiana cyklu wydawniczego (przy zachowaniu niezmięionej objętości całościowej) oraz modernizacja szaty graficznej pisma. Niezależnie od wersji papierowej są one dostępne w Internecie w bazie CEEOL.

W roku 2016 ukazała się również (wydana we współpracy z Uniwersytetem Pedagogicznym im. KEN w Krakowie) książka Alicji Witalisz *Przewodnik po anglicyzmach w języku polskim* (ISBN 978-83-900829-9-8). Jest to 27. tom serii „Biblioteczka TMJP”.

B. Witryny internetowe Towarzystwa i jego Oddziałów:

Zarząd Główny utrzymywał w roku 2016, podobnie jak w latach poprzednich, witrynę pod adresem: <http://tmjp.pl>, w której znajdują się m.in. podstawowe informacje o

Towarzystwie, jego władzach, historii, dane kontaktowe Zarządu Głównego i Oddziałów, a także witrynę <http://jezyk-polski.pl> poświęconą czasopismu „Język Polski”.

Ponadto własną witrynę prowadzi oddział w Katowicach (<http://uranos.cto.us.edu.pl/~tmjp/>).

Opracował Jakub Bobrowski